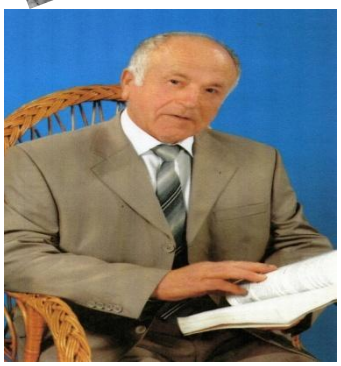

1. ІСТОРІЯ ТА ХРОНІКА РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

м. СТАРОКОСТЯНТИНІВ

Травень 1971 рік. Одночасно з будівництвом заводу інвентарних пересувних приміщень і металевих конструкцій в м. Старокостянтинові розпочато спорудження професійно-технічного училища на 480 учнів.

Це цілий комплекс споруд, до якого входять корпус для теоретичних занять, господарсько-побутовий корпус, гуртожиток, майстерні, котельна та інші об'єкти. Училище визначено пусковим об'єктом третього року п'ятирічки.

Вимпел розбудови та будівництва училища було вручено молодому інженеру із Старокостянтинівського заводу ЗБК Андрющенко Володимиру Івановичу. Це було одне з наймаштабніших будівництв СРСР, адже окрім кількох корпусів заводу потрібно було забезпечити мікрорайон водою, теплом, благоустроєм, побудувати житловий масив, школу, дитсадок, котельню, ПТУ, яке повинно бути базовим для комплектування заводу робітничими кадрами.

ПТУ було збудовано своєчасно, згідно державного плану. Відкриття училища проводилось в урочистій обстановці, де був присутній заступник голови Хмельницького обласного виконавчого комітету Крикливий В. Випускники ПТУ масово йшли працювати на новозбудований завод, а кращих, досвідчених працівників адміністрація заводу рекомендувала та направляла працювати в ПТУ на посади майстрів виробничого навчання. У виготовленні першого Старокостянтинівського автобуса активну участь приймали випускники та учні-практиканти ПТУ.

Доля так розпорядилась, що Володимир Іванович став і першим директором заводу «Металіст»(1975 року) За великий внесок в економічний розвиток держави Володимир Іванович отримав премію Ради Міністрів СРСР, срібну медаль ВДНГ, з 2009 року - Почесний громадянин нашого міста.

Незабаром буде оголошено про перший набір учнів на 1973-1974 навчальний рік. В Міністерстві сільського будівництва УРСР і в Хмельницькому обласному управлінні професійно-технічної освіти затверджено кількість груп і спеціальності, з яких готуватимуться майбутні молоді спеціалісти. Встановлено строки навчання: один, два й три роки. За цей час юнаки й дівчата зможуть освоїти одну із спеціальностей: токаря, фрезерувальника, сантехніка, електрогазозварювальника, слюсаря-складальника, слюсаря, електромонтажника, кранівника.

Училище комплектується кваліфікованими викладачами. Замовлені меблі, необхідне обладнання для майстерень та учбових кабінетів.

Над спорудженням комплексу трудиться колектив Шепетівської пересувної механізованої колони №220. З травня 1971 року по 1973 рік(п'ять місяців) було освоєно з вартості будівельно-монтажних робіт 1379 тисяч карбованців.

До завершення будівництва необхідно ще освоїти майже третину його кошторисної вартості. А строки стислі, час квапить. Залишилось більшість робіт оздоблювального характеру. Для їх виконання на допомогу шепетівським будівельникам надіслано дві групи малярів-штукатурів та одну групу облицювальників – плиточників - мозаїчників з Волочиського професійно-технічного училища – всього 90 чоловік. Незабаром надійде ще поповнення з Волочиська. Робітники ПМК задоволені роботою молодих малярів-штукатурів. А ті під керівництвом майстрів Лідії Миколаївни Бойко та Марії Станіславівни Огородник стараються не відставати від старших колег, на ділі показують вміння і знання набуті в стінах училища. На жаль будівельникам

доводилось долати труднощі. Часто ломались механізми, не вистачало розчину, залізобетонних плит перекриття, не повністю новобудова забезпечена лінолеумом для підлоги, столярними виробами, відсутня облицювальна плитка, але незважаючи на різні перешкоди, будівельні роботи були завершені своєчасно, і перший набір учнів відбувся.

Старокостянтинівський районний комітет КПРС рекомендував на посаду директора міського ПТУ призначити члена КПРС, Ветерана Великої Вітчизняної війни Плесканя Станіслава Йосиповича. З приходом в ПТУ він почав комплектувати училище кваліфікованими викладачами та майстрами виробничого навчання. Виконавши свою місію по будівництву училища та комплектуванню його кваліфікованими працівниками Плескань С.Й. перейшов на викладацьку роботу, і перший набір та випуск провів новий директор ПТУ Мильниченко Григорій Васильович. Першими випускниками ПТУ з дипломами з відзнакою стали Молодецький Павло Петрович та Сковира Іван Володимирович, які пройшовши трудову школу життя, повернулися до училища і сьогодні працюють майстрами виробничого навчання. В серпні 1974 р. директором ПТУ призначається Сафонов Данило Кононович і в цьому же році училище реорганізовано в середнє з трирічним строком навчання. В своєму виступі в газеті «Світло жовтня» Сафонов Д.К. сказав: «Наше головне завдання-підготовка висококваліфікованих робітників. Щоб успішно його

розв’язати, необхідно насамперед сконцентрувати свою увагу на організації якісного виробничого навчання. Всі майстерні мають постійно бути заповнені виробничими замовленнями підприємств. Ці замовлення майбутні спеціалісти повинні виконувати тільки якісно і в строк відповідно до плану-графіка. На основі виробничого навчання належить розвинути моральне стимулювання майстрів і учнів шляхом організації щоденних виставок їх робіт. Високий ступінь організації виробничого навчання і виробничої практики забезпечатьвиконання і перевиконання училищем планів по грошовихприбутках».

В грудні 1975 року на посаду директора ПТУ призначається Серединський А.Є. В 1976р. викладач основ інформатики і обчислювальної техніки Шерман Е.Б. організував при училищі любительську кіностудію «Юність», яка стала популярною в училищі. Аматорами створено понад 10 кінострічок. Фільми неодноразово використовувались в навчально-виховному процесі, в профорієнтаційні роботі.

З вересня 1977 року по серпень 1984 року училище очолював Чвертняк В.І. Почалися зміни в навчально-виробничому та виховному процесах. На відповідному рівні почали працювати такі громадські організації, як профспілки, рада профілактики щодо запобігання правопорушень, педагогічні ради ІПП.

З серпня 1984 року по травень 1993 року директором ПТУ працював Собчук П.С. Майже одночасно з новим директором, до виконання обов'язків заступника директора з навчально-виховної роботи, приступив Богданов Анатолій Макарович. Наступний освітній шлях навчального закладу був позначений важливими подіями і здобутками. Училище стало одним з передових закладів області. За І квартал 1985 р. секретаріат обласної ради профспілок та навчально-методична рада облуправління профтехосвіти присвоїла перше місце колективу Старокостянтинівського МСПТУ – 1. За покращення якості підготовки робітників колективу училищу було вручено перехідний Червоний прапор обласної Ради народних депутатів і облпрофради та грошову премію. Інженерно-педагогічний колектив та учні одностайно вирішили всю грошову премію в розмірі 800 карбованців перерахувати в Фонд миру. За підсумками ІІІ кварталу 1986 року ПТУ знову стає переможцем серед училищ області і вдруге отримує перехідний Червоний прапор та грошову премію. Цю високу відзнаку колективу училища в урочистій

обстановці вручав заступник начальника обласного управління професійно-технічної освіти Півторак Б.В.
Керівництво закладу активно сприяло впровадженню в життя ПТУ №1 ідеї та пропозиції своїх педагогів з метою покращення якості навчання та дозвілля освітян. Був сформований хор із числа працівників, який став одним з найкращих в Хмельницькій області та за її межами. Під керівництвом викладача військової підготовки Потягалова Віталія вперше в області серед навчальних закладів в училищі запрацював тир для працівників освіти та учнів. Все це стало можливо завдяки розуму, таланту, ентузіазму та великій працелюбності цілої плеяди працівників дружнього коллективу.

Почався новий етап в розбудові та введенні нових інноваційних технологій в закладі. Піднявся рівень трудової дисципліни, переобладнано 4, відкрито 6 нових навчальних кабінетів, створено лабораторію по кранах, полігон для підготовки кранівників на базовому підприємстві «Металіст». Значно поповнено верстатний парк виробничих майстерень. Закуплено 6 верстатів різного призначення, з них два токарних з числово-програмним управлінням. В гуртожитку повністю замінено старі меблі на сучасні, добротні. Гуртожиток по праву названо одним з кращих в області у системі профтехосвіти.

В 1993 році керівництво закладом передається Якимовському Віктору Нікіфоровичу. У ці важкі часи перебудови Віктор Никифорович зумів утримувати і організовувати роботу інженерно-педагогічних працівників. Зменшено кількість професій, але відкриті нові, які були актуальними на ринку праці:

- Кухар; кондитер.
- Оператор комп`ютерного набору.
- Слюсар з ремонту автомобілів.

Учні неодноразово ставали призерами Міжнародних конкурсів фахової майстерності.

В травні 2003 року на посаду директора ПТУ призначається Вдовиченко Володимир Степанович, в цьому ж році ПТУ отримує статус професійного ліцею. Вводиться посада практичного психолога, на яку було призначено Ветерана військової служби, військового психолога з відповідною освітою (практичний психолог) Постоловського Юрія, з часом вводиться посада соціального педагога, яку очолила викладач Ковальська Наталія та посада методиста, на яку призначено викладача Корженівську Надію.

З вересня 2010 року професійний ліцей очолює випускник ПТУ 1980 року Кучерук Сергій Сильвестрович.
У 1994 році закінчив Одеський університет ім. Мєчникова за спеціальністю "Соціолог. Викладач соціології", 1998 році закінчив академію державного управління при Президентові України за спеціальністю : «Державне управління». Стаж науково-педагогічної діяльності – 12 років. Є автором 18 наукових праць, навчального посібника „Витоки української соціології" та 5 навчально-методичних праць. Є трудовим арбітром Національної служби посередництва та примирення, член соціологічної асоціації України, член Національної спілки краєзнавців України. Громадська робота: обирався депутатом Старокостянтинівської районної ради 1998-2002, 2002-2006 р. У 2010 році втретє обраний депутатом Старокостянтинівської районної ради.

Почалися зміни в навчально-виховному процесі: придбано нове обладнання для професії електрозварювальників, переобладнана майстерня слюсарів по ремонту автомобільної техніки, капітально відремонтовано приміщення бібліотеки, інтегрована професія-слюсар, рихтувальник кузовів. Налагоджена співпраця з вищими навчальними закладами: Хмельницьким Національним Університетом, Львівським університетом ветеринарної медицини, Міжнародним економіко-гуманітарним університетом ім. Дем'янчука, Хмельницьким кооперативним торговельно-економічним інститутом, Новоушицьким технікумом Подільського державного аграрного університету, Вінницьким технічним коледжем. Сьогодні ми співпрацюємо з лідерами виробництва: Старокостянтинівським лісгоспом, КППХ «Ікар», ТВТ «Двоє», кафе-бар «Юганна», в/ч 2502, цукрозавод, СТОВ «Інтер-Случ», завод «Блок-майстер Україна», завод КПУ, ЖЕК, МП «Тепловик», ВАТ «Автобаза», СПМК-578, завод СЗМ, міським навчальним комбінатом. Запрацювали закони по соціальному захисту працівників та учнів ліцею. За досягнення в праці та навчанні кожна особистість ліцею отримує відповідне заохочення різного рівня. Інженерно-педагогічним працівникам повернуто борги за відрядження семирічної давнини. Створена Рада трудового колективу. Сьогодні в ліцеї працює 59 інженерно-педагогічних працівників. З них: спеціаліст вищої категорії -31 чоловік, спеціаліст І категорії 12 чоловік, спеціаліст ІІ категорії -6 чоловік, спеціаліст-10 чоловік, 5 відмінників народної освіти України (Гадайчук М.І., Гроголь В.П., Кондратюк М.В., Синчук Г.К.) Заступник директора ліцею з навчально-виробничої роботи Войтова Т.І. отримала державну нагороду - медаль «За трудовую доблесть».

В ліцеї зареєстрований та діючий Музей Великої Вітчизняної війни та воїнів-афганців (керівник музею Постоловський Ю.Г.). При музеї працює гурток «Пошук» (керівник гуртка Кучерук С.С.).

Впродовж 53 років професійний заклад м. Старокостянтинів готував робітничий потенціал для нашої країни. Здійснювали підготовку досвідчені працівники, які вміли органічно поєднувати власні висококваліфіковані практичні вміння, отримані на заводах, та ставати улюбленими наставниками для молодих спеціалістів, а саме: Андрущенко Таїсія, Артемчук Микола, Білецький Андрій, Богданов Анатолій, Верескун Микола, Грибок Микола, Гудим Леонід, Гулянська Євгенія, Демчишин Григорііій, Деренчук Микола, Домбровська Галина, Дужак Петро, Залевський Володимир, Звольський Микола, Карпусь Степан, Кондратюк Надія, Косінський Володимир, Кулик Федір, Моргуліс Генадій, Мороз Микола, Олійник Ігор, Поворозник Микола, Потягаїв Віталій, Синчук Яків, Січкарьова Ольга, Смислов Анатолій, Соловйов Олександр, Сорокін Юрій, Франтовський Олександр, Харчун Микола, Хоміцький Олег. Вони навчали азам професії, навчали вмінням працювати в колективі, навчали чесності і порядності, навчали бути достойними громадянами своєї країни, могли бачити в кожній молодій людині ту зернину, яку необхідно було проростити, ***і їм це вдавалося.*** Життєвий шлях цих педагогів був коротким, проте їхній вагомий внесок у виховання і підготовку молодих спеціалістів робітничого класу назавжди залишить свій слід в серцях їхніх вихованців. Вони дали путівку у самостійне життя сотням вихованцям, які швидко адаптовувалися та ставали успішними.

Багато із випускників займають керівні посади в місті та області, працюють в Україні та за її межами, а саме:

Борикін Олег - підполковник, начальник служби надзвичайних ситуацій Старокостянтинівського району, заступник голови Старокостянтинівської РДА, заступник Старокостянтинівського міського голови (Старокостянтинівської ОТГ);

Катревич Іван - підполковник МВС, заступник голови Старокостянтинівської районної ради.

Кучерук Сергій - перший заступник міського голови, заступник голови Старокостянтинівської районної адміністрації, викладач Хмельницького університету управління та права, директор Старокостянтинівського професійного ліцею, депутат районної ради трьох скликань, голова постійної комісії з питань охорони здоров’я, соціального захисту населення у справах сім’ї, материнства і дитинства, молодіжної політики, культури та освіти.

Левков Віктор – полковник Збройних сил України;

Деякі випускники обрали професійний шлях своїх майстрів та повернулися працювати в заклад на посади викладачів професійно-теоретичної підготовки та майстрів виробничого навчання:

Сковира Іван, Молодецький Павло – перші випускники ПТУ №1, які закінчили заклад з відзнакою;

Кондратюк Микола – відмінник освіти України;

Булік Іван, Гаврилюк Оксана, Кондратюк Олена, Кучерук Сергій, Медюк Лариса (одна із перших за роки існування професійного закладу отримала Золоту медаль), Михайлюк Світлана, Овідько Сергій, Поплавська Альона, Свістунова Світлана, Фараон Валерій.

З моменту трагічних часів, які розпочалися в нашій державі почали залишати мирне життя найвідданіші патріоти України, які боролися за її незалежність.

20 лютого 2014 року на Майдані Незалежності в столиці від шаленої кулі снайпера перестало битися серце нашого земляка, педагога, Героя України, Почесного громадянина міста та району Бондарчука Сергія Михайловича.

Колектив ліцею з сумом відреагував на трагічні події Революції гідності. В музеї ліцею створено стенд, присвячений Героям Небесної Сотні. На стенді відображені фото героя Сергія Бондарчука та спогади дружини, керівника Всеукраїнської громадської організації «Яворина», володарки ордену «Княгиня Ольги» Тетяни Бондарчук («Кохання, розстріляне снайпером»).

15 лютого 2012 року в урочистій обстановці на фасаді ліцею була відкрита пам’ятна меморіальна дошка присвячена випускнику училища кавалеру ордена Червоної Зірки Маковецькому О.С., воїну-інтернаціоналісту, загиблому в ДРА.

З 2015 року алея пам’яті поповнилася меморіальними дошками – пам’яті, героїв – випускників ліцею, які героїчно віддали своє життя за незалежність України, за нашу свободу, за наше майбутнє під мирним небом, а саме:

- Мандибура Олександр Олександрович;
- Шмерецький Сергій Васильович;
- Білик Ігор Вікторович;
- Кравчук Юрій Павлович;
- Яроцький Олександр Вікторович.

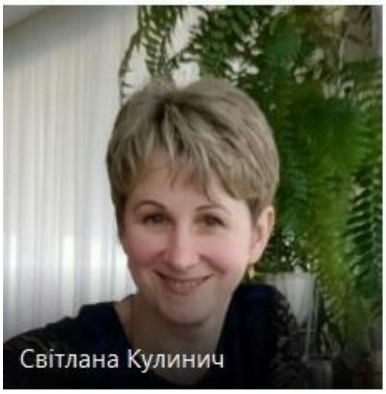
Сьогодні здобувачі освіти нашого закладу себе творчо реалізовують. До їх послуг в ліцеї працюють гуртки художньої самодіяльності, образотворчого та прикладного мистецтва, кабінет інформатики, читальна зала, бібліотека, спортивна зала.

Жителі міста та регіону мають можливість здобути в ліцеї кваліфікацію робітника з таких професій:

- Електрозварник ручного зварювання; електрозварник на автоматичних та напівавтоматичних машинах;
- Електромонтажник з освітлення і освітлювальних мереж, електромонтажник силових мереж та електроустаткування;
- Кухар, кондитер;
- Слюсар з ремонту колісних транспортних засобів; Рихтувальник кузовів.
- Налагоджувальник устаткування у виробництві харчової продукції; Електрозварник на автоматичних та напівавтоматичних машинах - 1,5 року;
- Оператор лінії у виробництві харчової продукції (молочне виробництво) - 1 рік;

У 2021 році на базі закладу створена інтегрована професія «Оператор лінії у виробництві харчової продукції (перероблення фруктів, овочів, олієнасіння та горіхів) та здійснено перший набір. В цьому ж році ліцей отримав статус аграрно – промислового ліцею, до складу якого увійшла філія колишнього аграрного ліцею с. Новоселиця.

Сьогодні колектив ліцею, до складу якого входять досвідчені працівники освіти працює на перспективу та якісну підготовку кваліфікованих робітників для промисловості та сільського господарства країни.

З квітня 2024 року керівництво очолила перша жінка в історії розвитку закладу Кулинич Світлана Андріївна, на плечі якої лягло багато завдань, які необхідно вирішувати і виконувати у важкі часи, коли чорне крило війни накрило нашу Україну.

Молода, енергійна, перспективна, тендітна жінка – волонтер, жінка – управлінець не побоялася взяти на себе відповідальність за продовження організації та розвитку навчально-виробничого процесу, зміцнення матеріально-технічної бази ліцею з підготовки кваліфікованих спеціалістів для промисловості та сільського господарства.

За період виконання обов’язків директорки Кулинич С. А. ініціювала та організувала відкриття **Стіни пам’яті загиблим воїнам**, які навчалися та працювали в закладі, увічнивши пам’ять про їхній подвиг. Важливим напрямом її діяльності стало налагодження та розширення співпраці з роботодавцями, що

сприяє підвищенню якості професійної підготовки здобувачів освіти та їхній адаптації до сучасних вимог ринку праці.

За її ініціативи відкрито підготовку за новою інтегрованою професією **8275; 8152 «Апаратник дифузії; апаратник випарювання»** із застосуванням дуальної форми навчання, що забезпечує поєднання теоретичної підготовки з практичним навчанням безпосередньо на виробництві.

Також удосконалено роботу з модернізації матеріально-технічної бази та освітнього середовища закладу, спрямовану на створення сучасних умов для навчання, професійного розвитку педагогічних працівників і підготовки кваліфікованих робітників.

У листопаді 2025 року виконання обов'язків директора закладу було тимчасово покладено на Солтик О. О. Цей період став черговим етапом у забезпеченні стабільної роботи закладу, продовженні освітнього процесу та реалізації визначених завдань розвитку.

З лютого 2026 року заклад очолює його колишня учениця Свістунова С.А., яка свого часу здобула тут професійну освіту, а згодом пройшла всі етапи професійного становлення — від майстра виробничого навчання до виконувачки обов'язків директорки.

Її професійний шлях є особливим прикладом відданості рідному закладу, адже вона повернулася до ліцею вже не лише як його випускниця, а як керівниця, відповідальна за його подальший розвиток. Добре знаючи традиції закладу, його освітнє середовище та потреби здобувачів освіти, вона має можливість поєднувати набутий практичний досвід із сучасними підходами до управління професійною освітою.

Так продовжується історія ліцею, у якій змінюються керівники, формуються нові завдання та відкриваються перспективи, але незмінними

залишаються головні цінності — збереження традицій, якісна професійна підготовка молоді, співпраця з роботодавцями та прагнення до постійного вдосконалення.

Особливо символічно, що сьогодні розвиток ліцею продовжує людина, яка сама пройшла його освітній шлях. Це свідчить про спадкоємність поколінь, силу педагогічного колективу та важливу роль закладу у формуванні майбутніх фахівців і власних професійних кадрів. Попри зміни в керівництві та нові виклики часу, педагогічний колектив ліцею продовжує сумлінно виконувати свою головну місію — надавати здобувачам освіти ґрунтовні теоретичні знання, формувати практичні вміння й навички, виховувати компетентних, відповідальних і свідомих громадян України.

Вагомим досягненням у літописі закладу стала перемога здобувачки освіти Богданової Софії, яку підготувала викладачка української мови та літератури **Лукіянюк Л. М.** Софія посіла **І місце у Всеукраїнському конкурсі знавців української мови імені Петра Яцика**.

Ця перемога стала предметом особливої гордості педагогічного колективу та свідченням високого професіоналізму викладача, її наполегливої праці, педагогічної майстерності й відданості справі навчання та виховання молоді. Вона продемонструвала, що здобувачі освіти професійного ліцею здатні досягати значних успіхів не лише у професійній підготовці, а й у вивченні рідної мови, збереженні національних культурних цінностей та утвердженні української ідентичності.

Це досягнення увійшло в історію закладу як яскравий приклад того, що наполегливість учня, професійна підтримка педагога та любов до рідного слова відкривають шлях до всеукраїнського визнання. Ліцей пишається своїми педагогами та здобувачами освіти, які своєю працею, знаннями й перемогами примножують славу рідного закладу та вписують нові сторінки в його історію.

Підготували матеріали : **Практичний психолог Постоловський Юрій**

Методист Корженівська Н.М.

(Оновлено 2026 рік)